

L'Ada Colau a la Missa de les Santes

Dv, 24/07/2015 per Ramon Bassas

[Roba estesa](#)

Les persones més crítiques que conec amb l'assistència de les autoritats municipals a la [Missa de les Santes](#) de Mataró són sincers catòlics postconciliars que els grinyola la barreja entre la legitimitat democràtica i un acte religiós. Ressona encara -per sort- "doneu al Cèsar el que és del Cèsar, i a Déu el que és de Déu" ([Mt. 22, 21](#)) i les ganes d'alliberar-se del jou nacional-catòlic que van viure a la seva infantesa.

Alguna cosa d'això devia passar pel cap de [Joan Majó](#), el primer alcalde democràtic de la ciutat, del PSC, catòlic practicant, quan força gent vinculada a la recuperació popular de la festa major i, sobretot, [alguns membres del PSUC](#), el van convèncer que -precisament- una de les maneres de *democratitzar* les Santes consistia en que el Consistori elegit per sufragi universal hi representés amb tota dignitat el conjunt de la ciutat. La Missa, revitalitzada amb força l'any 1971, sota el perill de la seva desaparició, amb un cor veritablement popular i engrescat, encaixava perfectament amb l'esperit *cosidor* de la transició. No: no farem mai més una ciutat on els símbols tinguin "amos". Fem que els "[sym-bolon](#)" siguin això, el lloc de trobada de tota la ciutat. I la Missa de les Santes, un ofici de festa major amb una partitura musical pròpia des de mitjan del segle XIX, diguin el que diguin, simbolitza com cap altra cosa, com a mínim tan genuïnament, la nostra festa major.

L'Anada a Ofici

Des d'aleshores ençà, el canon va quedar establert, seguint el [protocol](#) que ja s'usava al segle XVIII, quan encara no era festa major. Cada 27 de juliol al matí, les autoritats es penguen els atributs de gala (alguns dels quals van ser creats precisament per això) i desfilen per estricte ordre protocol·lari darrere les figures institucionals (la Família Robafaves i l'àliga amb els ministrils), la banda i els heralds, els macers i les trampes. Se'n diu [Anada a Ofici](#) i és un homenatge al sol encara innocent d'un matí de canícula, a la llum que obre la foscor de la ciutat antiga. Alguns regidors potser han decidit no anar-hi, amb discreció, i més d'un d'ells pensa que fa el pallaso o un ritual anacrònic. Però té l'esportivitat de relativitzar-ho, això que tanta falta fa a la política. A l'Anada (i a l'Ofici), sovint l'alcalde hi convida altres autoritats. La comitiva, encabat la Missa, torna en cercavila fins a l'Ajuntament. L'únic que, de fet, ha posat en perill l'Anada ha estat la pràctica de llançar pastissos o escopinades sobre els representants del poble que alguns van practicar durant la seva llarga adolescència.

La irrupció de la Cup -ara que en parlàvem- al Consistori de 2007, va inaugurar una versió postmoderna de l'Anada. Anem a l'Anada però no anem a l'Ofici. Anem a fer-nos veure (ara ja sense escopinades ni pastissos) però, per favor, no suportem el calvari de tres hores d'un concert que no és d'Obrint Pas.

¿L'Ajuntament ha d'anar a l'Ofici de la festa major?

Bromes a part, la primera reflexió que em faig no té resposta però crec que valdria la pena que la féssim tots plegats. És prèvia. Consisteix en preguntar-nos si, en el clima de disrupció cultural que viu la nostra societat serà possible la continuïtat dels acords implícits o explícits sobre els quals hem construït el model de festa en la democràcia. Em refereixo al tall generacional que hi ha entre majors i menors de quaranta anys, que consumeixen, s'informen, voten i es relacionen de forma tan diferent. Sobretot, amb l'aparició d'actors polítics de la franja d'edat inferior, que aporten saba nova, però que tenen una relació conflictiva amb la memòria ("[la transició és una traïció](#)") i amb la tradició ("[anar a missa no és modern](#)"), pecant d'adamisme i amb una certa obsessió estètica.

La prova més propera la trobem en la recent [decisió](#) de la flamant alcaldessa de Barcelona de no assistir a la Missa de la Mare de Déu de la Mercè, patrona de la ciutat, tema del que no parlaré perquè ho ha fet ja molt bé en [Jordi Llisterra](#) i perquè conec una mica millor el cas de Mataró.

Però entrem en matèria. Jo crec que, a la invitació del rector de la Basílica de Santa Maria i de l'Administració de les Santes, l'alcalde hi ha de respondre positivament. N'apunto algunes raons:

1. Perquè la festa es diu de les Santes, no del [Bequetero](#) ni de la [Ruixada](#) ni d'en [Robafaves](#), amb tots els respectes. Com a tot arreu, la festa local es deu al patronatge d'algun sant o santa. I aquí en tenim [dues](#). És un patronatge fixat al segle XIX (i per votació popular!), que té l'avantatge d'haver fixat la data un cop tancaven les fàbriques en una ciutat industrial com al nostra (quan van aparèixer les vacances, esclar). És lògic que hi hagi un acte de genuí record d'aquest fet i que la ciutat el reconegui a través de les seves autoritats.

2. Perquè l'ofici religiós inclou un magnífic concert de música belcantista, que ha superat vicissituds històriques diverses, entre elles la prohibició papal de

fer segons quines músiques dins els temples. Un ofici de característiques úniques (potser comparable a les Completes de Cervera) al nostre país. Un concert que precisa d'un cor popular, expressament format cada any per a l'ocasió, i un conjunt orquestral. Un cor popular revitalitzat el 1971, després de molts anys de decadència, i poc temps abans de la reivindicació festiva com a expressió genuïna de la recuperació democràtica. "[Les Santes, fem-ne festa major](#)". Això el converteix en un esdeveniment cultural de primer ordre, alhora que carregat de simbolisme, que el nostre Consistori no pot deixar d'honorar. De fet, fa quasi 40 anys li va atorgar el títol de "[patrimoni de la ciutat](#)".

3. Perquè els convida l'Església Catòlica de Mataró, amb tota la rèmora que vulgueu, però amb una realitat ben viva. No els convida, només, la història, amb uns senyors que en guarden memòria. No. Els conviden els milers de ciutadans que en són membres, o que s'hi identifiquen, les set parròquies que participen en la cohesió dels nostres barris, els centres de vida religiosa (monestirs, escoles...), la seva obra social, Caritas. A la Missa de les Santes és l'únic lloc de la festa major on es parlarà dels pobres. Si el Consistori atén la demanda de qualsevol club, associació, entitat o confessió religiosa per fer acte de presència en els esdeveniments solemnes que fan... ¿a raó de què amb l'Església Catòlica o ho pot fer? L'aconfessionalitat no vol dir ni marginació del fet religiós ni falta d'educació.

4. Perquè cal reivindicar la democràcia, també als primers bancs de l'església. Durant molts anys els bancs reservats a les autoritats ho eren a qui no en tenia la legitimitat democràtica. Destacar els que l'hi tenen és una manera d'honorar el conjunt de la ciutat, és a dir, del món laic. A ningú no se li obliga a participar del ritual religiós, però sí que se'l convida a compartir la joia dels que ho fan, que no volen guardar-s'ho per ells. "La pau que donaré al del costat", podrien dir, "i la comunió que prendré és un símbol de la pau que m'agradaria que hi hagués a Mataró i del compromís ferm *-corporal-* que vull adquirir amb els seus habitants". La democràcia consisteix també en valorar (tot i que puguis no compartir-los) els actes de compromís comunitari de les seves diferents parts.

Segur que hi ha més raons, encara. Jo, amb una d'elles ja en tindria prou. Estic segur que els vint-i-set regidors de l'Ajuntament, repartits entre nou grups polítics diferents, ho sabran apreciar. I podem dir a la metròpoli que encara és a temps per corregir. Té dos mesos. Podríem començar convidant l'alcaldeessa Ada Colau a la Missa de les Santes, oi, [David Bote](#)?

N'he parlat més a [Les meves Santes-4](#) (2008), [Rancis fora de test](#), [Les Santes de cada dia](#) (3) (2009), [L'Església de la festa](#), [Missa amb Bildu i PxC](#) (2011), [Les noves devocions](#), [Anglada, l'altra àliga de les Santes](#) (2012), [La missa de Sant Jordi](#), [A cau d'orella](#) (2013), [¿Hem de celebrar les Santes?](#) (2014), [Les Santes d'en Joffre](#) (2015).

Vídeo: La Trinca - Festa Major - 5 - El Sermó (1970)
Fotos: Romuald Gallofré, Sergio Ruiz, Quim Puig.